

Президія НАН України розглянула

18 грудня 2019 року відбулося чергове засідання Президії НАН України.

Відповідно до Указів Президента України В.О.Зеленського та розпорядження Голови Верховної Ради України Д.О.Розумкова академік НАН України Б.Є.Патон вручив державні нагороди за значний внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, а також за вагомий внесок у зміцнення міжнародного авторитету вітчизняної науки значними здобутками в галузі астрономії і фізики космосу групі працівників наукових установ НАН України і трудовому колективу Головної астрономічної обсерваторії НАН України.

Він тепло поздоровив нагороджених високими відзнаками України та бажав їм міцного здоров'я і подальшого натхнення у невтомному творчому пошуку.

Далі учасники засідання заслухали і обговорили доповідь завідувача відділу біомолекулярної електроніки Інституту молекулярної біології і генетики НАН України академіка НАН України О.П.Солдаткіна «Біосенсори – аналітичні прилади нового покоління».

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Інституту органічної хімії НАН України академік НАН України В.І.Кальченко, директор Інституту фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України академік НАН України О.Є.Беляєв, академік-секретар Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, директор Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України академік НАН України С.В.Комісаренко, голова Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генеральний директор Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академік НАН України В.П.Семиноженко, почесний директор Інституту фізичної хімії ім.Л.В.Писаржевського НАН України академік НАН України В.Д.Походенко, віце-президент НАН України, голова Секції хімічних і біологічних наук НАН України академік НАН України В.Г.Кошечко.

Президія НАН України зауважила, що у заслуханій доповіді порушено не лише питання розвитку наукових досліджень зі створення сучасних біоаналітичних засобів, але й наведено приклади оригінальних розробок. Зокрема, розроблено ряд біосенсорів та створено їхні прототипи, частина з яких вже апробована при аналізі конкретних зразків і наразі проходить стадію метрології.

Ці результати стали можливими лише завдяки поєднанню зусиль фахівців з біології, хімії та фізики для вирішення широкого кола актуальних наукових питань і прикладних проблем.

Було висловлено думку, що дослідження в цій галузі варто продовжувати, і пріоритетом має бути пошук нових матеріалів для селективного визначення заданих речовин та створення сенсорів нового покоління. А для цього необхідно поглиблювати співпрацю з фахівцями різних галузей й докладати більше зусиль для вирішення низки фундаментальних і прикладних питань.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Після цього члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь голови Наукової ради цільової програми наукових досліджень НАН України «Перспективні дослідження з фізики плазми, керованого термоядерного синтезу та плазмових технологій» на 2017–2019 рр., віце-президента НАН України академіка НАН України А.Г.Загороднього щодо актуальності й перспективності проведення фундаментальних і прикладних досліджень у рамках зазначеної програми.

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, голови Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генерального директора Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академіка НАН України В.П.Семиноженка, директора Головної астрономічної обсерваторії НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа висвітлено результати фундаментальних досліджень учених Академії в галузі проблем теорії плазми, керованого термоядерного синтезу та плазмової електроніки. Наголошувалося, що саме Програма дослідження з фізики плазми відіграла вирішальну роль для входження України в ЄВРАТОМ.

Було також зауважено, що отримання фінансової підтримки українських проектів з боку EUROfusion Consortium стало можливим завдяки наявності паритетного фінансування в рамках цієї Програми. Проте фінансування цих досліджень з боку України залишається на низькому рівні, що не дає змогу західним партнерам збільшити свою частку фінансування. Подальший розвиток та підвищення ефективності співпраці з передовими світовими науковими центрами сприятиме підвищенню рівня результатів досліджень вітчизняних науковців. Тому Академії необхідно продовжувати роботу в цьому напрямі, що і має стати основною метою нової Цільової програми наукових досліджень НАН України.

Завершуючи обговорення, Президія НАН України схвалила результати виконання робіт у рамках Програми, відзначивши їх важливість для вирішення проблеми керованого термоядерного синтезу, розвитку фізики високотемпературної плазми та новітніх плазмових технологій, та висловила сподівання, що нова програма дасть змогу українським ученим брати участь у виконанні досліджень світового рівня.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України призначила члена-кореспондента НАН України О.О.Рафальського на посаду директора Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України; затвердила оновлені персональні склади наглядових рад при Національному науково-природничому музеї НАН України та при Національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України; затвердила положення про окремі дорадчі консультативні органи, які функціонують при Президії НАН України, а також схвалила пропозиції щодо ліквідації окремих дорадчих консультативних органів при Президії НАН України; затвердила новий склад Ради молодих вчених НАН України та її керівництва і внесла зміни до її Положення; прийняла рішення про цільову фінансову підтримку молодих учених, які виступали з науковими повідомленнями на засіданнях Президії НАН України у 2019 році; підтримала ідею Президента України В.О.Зеленського про оголошення 2020 року Роком математики в Україні та встановлення Міжнародного дня математики і його щорічного святкування 14 березня; заслухала інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова про затвердження розподілу бюджетного фінансування НАН України на 2020 рік, а також про включення об'єктів майнового комплексу НАН України до переліку об'єктів, що підлягають приватизації в 2020 році; вирішила внести до Верховної Ради України подання про відзначення Почесною грамотою Верховної Ради України працівників Інституту фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України за багатолітню плідну працю вчених, педагогів-засновників провідних наукових шкіл і організаторів наукових досліджень у галузі фізики напівпровідників та активне сприяння підвищенню міжнародного авторитету вітчизняної фізичної науки і зміцненню науково-технічного потенціалу держави вагомими творчими здобутками; постановила провести 5 березня 2020 року в конференц-залі Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України Ювілейну сесію Загальних зборів НАН України, присвячену 150-річчю від дня народження академіка Євгена Оскаровича Патона та затвердила план заходів з підготовки та відзначення визначної події; заслухала повідомлення про наукові ради при Відділенні фізики і астрономії НАН України, Відділенні фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України та Відділенні фізико-технічних проблем енергетики НАН України;

ухвалила скориговані плани редакційної підготовки і випуску видавничої продукції Державним підприємством «Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України» та Видавничим домом «Академперіодика» НАН України за бюджетні кошти у 2019 р.; затвердила головним редактором журналу «Cybernetics and computer engineering» директора Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України члена-кореспондента НАН України В.І.Гриценка і оголосила академіку НАН України І.В.Сергієнку подяку за багаторічну плідну працю на посаді головного редактора цього журналу; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України